

[Birkholm]

det økonomiske råd, men jeg er skeptisk over for den politiske virkning af at samle forslagene under én hat, der opfordrer folketinget til at tage privatiseringsideen alvorligt.

Efter min opfattelse ligger der noget giftigt for samfundsudviklingen i de fleste af de forestillinger, der har været fremme i den offentlige debat om privatisering. Bortset fra enkelte privatiseringsforanstaltninger, som jeg som sagt til enhver tid vil støtte, finder jeg generelt, at venstrekræfterne i samfundet, hvis vi skal opretholde vores historiske rolle som de progressive banebrydere for samfundsforbedringer, bør lægge større vægt på begreber som afinstitutionalisering og afbureaukratisering. Det er begreber, den nuværende undervisningsminister i sin ungdom var med til at præge i debatten, men som han nu skamfuldt er lusket bort fra efter at have taget undervisningsministerkasketten på og være blevet institutionernes og bureaukratiets trofaste forvalter.

Lad mig nævne et eksempel: socialministeren forsøger i øjeblikket med den såkaldte fattighjælpsparagraf at privatisere den sociale sikring af de dårligst stillede i samfundet, det vil sige at kaste sikringen tilbage på private godgørenhedsforetagender, f. eks. Kirkens Korshær, Mødrehjælpen af 1983 og lignende institutioner. Virkningen er en drastisk forøgelse af elendigheden i de dårligst stillede familier med forværring af alkohol- og narkoproblemer, kriminalitet, selvmord, sygdom og med forøget sagspres på bistandskontorerne til følge, alt sammen meget dyrt for samfundet. I stedet ville den sande afbureaukratiserende løsning bestå i at sikre alle job-søgende, også unge, der forlader skolen, umiddelbar ret til at blive optaget i en fagforening med fulde medlemsrettigheder, dvs. sikre alle borgerne en garanteret mindsteindkomst. Det ville mindske behovet for bistandshjælp, og det ville faktisk også mindske behovet for ansatte på socialcentrene, endda radikalt.

Et andet eksempel: privatisering af sygehusvæsenet og hele den primære sundheds-tjeneste forberedes i øjeblikket gennem nedskæringer, der sørger for øgede ventelister og forringet behandlingsniveau på de eksisterende offentlige hospitaler. Når den borgerlige lejr på denne måde har fået banet vejen for betalingshospitaler, private lægeklinikker og selvforsikringsprincipper, åbnes der for uhyre

forringelser af hele det sociale velstandsniveau her i landet. Ikke bare vil menneskers almindelige sundhedstilstand i meget høj grad blive afhængig af, hvilken socialgruppe de er så heldige eller uheldige at blive født ind i, også selve den medicinske behandling vil fuldstændigt ændre karakter. Som eksempel kan jeg nævne, at der i USA fjernes procentuelt langt flere livmodere på grund af livmoderhalskræft, end tilfældet er i Danmark, simpelt hen fordi de private forsikringer i USA dækker operationen, men ikke kontrolundersøgelser og den langvarige behandling.

Den konsekvente afbureaukratiserende og afinstitutionaliserende løsning består efter min opfattelse for det første i at fjerne alle de ting, der gør folk syge, det vil sige ned-sætte arbejdstiden, forbyde overarbejde, afskaffe bistandslovens § 37, stk. 4, nedtrappe privatbilismen til fordel for den kollektive trafik, nedbryde betonbyerne osv. For det andet består den i at bryde institutionsvældet og medicinaliseringen af sundhedsvæsenet ved at udbygge de offentligt støttede social- og sundhedstjenester i beboerhuse, i krisecentre, i ungdomshuse osv. og ved at udbygge sikringen af arbejdsmiljøet ved en arbejdstyret bedriftssundhedstjeneste, som også foreslået af VS.

Alt i alt mener jeg, at man bør gå væk fra privatiseringstanken og lægge vægten på at afvikle store dele af det offentlige bureauk-rati, og det håber jeg at man vil tage hensyn til under udvalgsarbejdet.

Agerschou (SF):

Som SFs ordfører har bemærket, har repræsentanter for de borgerlige partier boltret sig uhæmmet i debatten om privatisering med mere eller mindre absurde ideer. Konkrete forslag i folketinget har det derimod skortet på. Jeg troede egentlig, at regeringen ved denne lejlighed, som VS har foræret den, ville løfte sløret for, hvad de mange privatiseringsudvalg, man siger man har nedsat, egentlig vil komme med. Vil man f. eks. fremsætte forslag om spejderes overtagelse af børnepasning, som hr. Svend Erik Hovmand har foreslået? Vil man f. eks. fremsætte forslag om private universiteter og mellemuddannelser, som hr. Svend Heiselberg har foreslået?